

DIJOURS: MERCAT MERCAT: GRANOLLERS

Record primer de la primera impressió d'un dia de mercat, és per a mi el bruel dels vedells, bous i vaques. Infantó encara, el bramular del bestiar de la plaça m'anunciava un dia diferent dels altres de la setmana.

Ja més grandet, observava com treballaven extraordinàriament diferents cases de menjar, que d'ordinari no tenien clientela. En un espai que no contenia una vintena d'edificis, s'en comptaven quatre destinats a la manducatorià. Ja de bon matí l'olor de sanfaina omplia tot el carrer.

Estudiant primeres lletres, era un espectacle esperat durant set dies casi, el de veure dentistes que venien en carretel·la i al so d'una banda musical treballaven en la seva professió, o el del «charlatán» que divertia la mainada i congregava els majors presumptes compradors, tot jugant amb una serp de cartó, «la llamenca», que, contra l'aparent voluntat del manipulador, volia beure l'aigua d'un got més brut que gros; o el d'aquell venedor de «romanços», «Parent del Forner Pistola», o la dona de l'«anillo mágico», o escoltar la propaganda dels expendidors de mil herbes i mil remeis.

El dijous volia dir, també, festa escolar a la tarda, si dins de la mateixa setmana no hi havia altre dia festiu, i excursions al camp, que generalment no passaven més enllà del Torrent de ca l'Arenes, amb l'obligada esgarripança en passar davant d'una creu que dibuixaven dues ratlles centralment perpendiculars,

fetes gratant un marge i que assenyalava el lloc on succeí un assassinat, i també, la consabuda maniobra en arribar a la Torreta, d'encarar-se amb la pedra termenal, tot dient: «Ara sóc a Granollers; ara sóc a La Roca»; i «ara sóc a La Roca i a Granollers», boi posant un peu a cada territori.

Era precisament un dijous, que jo recordo boirós i trist, el d'una gran gentada. Aquell dia havien d'ajusticiar el «Xarnego». L'indult, suprimí de R. O. l'espectacle.

S'escaigué a Granollers en dijous, la primera manifestació obrera del Primer de Maig.

Quan les eleccions de Diputats a Corts es feien per districtes, i encara s'efectuava l'escrutini general en el cap de partit, també marcaven una data, per la presència de candidats, electors, polítics de Barcelona i Madrid i de la nostra comarca i el nostre braç marítim electoral, o sigui Badalona. Tothom nascut aquí abans de les acaballes del segle XIX, recorda les eleccions en que lluitaren els senyors Plaja, Travé i Lladó i Vallès.

Granollerins i demás vallesans suspiraven i suspiren pel mercat de l'Ascensió. ¡Aquells «balls de les dues», calorosos i atapeïts!

Els altres dos «jueves que relucen más que el Sol», o sigui el de la Setmana Santa i el de Corpus, transportaven el mercat a la vigília de la festivitiat.

L'any 1909, per la «setmana tràgica», la manca de mercat va determinar, almenys aparentment, l'escassetat de diner, en fer la recaptació per a repartir entre la gent treballadora el dissabte.

El jovenet, aprenent o estudiant, en ésser a Barcelona trobava llarga la setmana, tot enyorant el mercat, que a Granollers parteix i escurça el període hebdomadari.

Escaure's en dijous el segon o tercer dia de Festa Major, era una tragèdia per als industrials, familiars i dependents, si eren aficionats als espectacles o a la ballaruga.

Del meu record, eren grans els mercats quan jo era petit; varen minvar més tard, i finalment són més animats que mai i de més curta durada, i convertits, de merament comarcals, en «embut» per a l'abastiment de Barcelona.

Per molts forasters, Granollers i mercat, són sinònims. Malgrat això, jo recordo com un senyor que va residir més de trenta anys a la nostra ciutat, deia no haver vist mai el mercat sinó una vegada, en anar a complir una diligència urgent.

JOSEP COMA

El «XULINO»
Clixè Garrell

